

טעימות מן הרלב"ג

תיבת עצי גופר והדרכה א-לוהית בפרטיה

הרב ברוך ברנר והרב כרמיאל כהן

בראשית ו, יד

עשה לך תבת עצי גפר קנים תעשה את התבה וכפרת אתה מבית ומחוץ בכפר.

רלב"ג שם (עמוד 149)

גפר – הוא עץ יתקיים זמן ארוך, ולזה בחרו, כי זאת התיבה היתה צריכה שתהיה באופן שינצלם בה הקיום זמן ארוך; והוא מין אחד ממיני הארזים כמו שביארו רבותינו ז"ל.

בראשית רבה ל, ז

שָׁפַל מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה הָיָה נֹחַ נוֹטֵעַ אֲרָזִים וְקוֹצֵץ

רלב"ג שם

ולא הוצרכה להיות מעץ קל על פני המים, כי האויר אשר בה ימנעה מהצלילה במים.

רלב"ג שם

קנים – הם חדרים קטנים ומקומות קטנים לשום בהם מין מין מהעופות ושאר הבעלי חיים. וכבר תמצא לשון 'קן' בזולת העוף; 'ואמר עם קני אגוע' (איוב כט, יח); 'ואם בין כוכבים שים קנך' (עבדיה א, ד).

כפר – הוא דבר מתמרר כמו הזפת והדומה לו, ימנע מִהִכָּסּוּ המים בְּדָבָר, והוא עם זה מתקיים מאד. ואולי הוא טיט אחד, יעשוהו בקיאי הצורפים, אשר הוא מתמרר ומתקיים קיום נפלא.

וכפרת – הרצון בו שימרח בה הכופר. ואולם ציוה למרוח בה הכופר מבית ומחוץ לתוספת שמירה כדי שלא יכנסו המים בתיבה.

רלב"ג שם, ביאור הפרשה (עמוד 159)

ולפי שנח נמצא צדיק לפני ה' יתעלה ולא למד מאנשי דורו, השגיח ה' בו להצילו, וציוהו מפני זה שיעשה תיבה גדולה מעצי גופר, שהם חזקי־הקיום והם עם זה ארוכים מאד; ושיעשה שם חדרים רבים קטנים וגדולים להושיב בחדר בחדר מהם מה

דף מקורות

שהביא אליו אל התיבה מכל מין ומין מהבעלי-חיים הארציים; וציווה גם כן שיכפור אותה מבית ומחוץ בכופר, לתוספת שמירה, שלא יכנסו שם המים.

רלב"ג שם, תועלות (עמוד 169)

התועלת הרביעי הוא **במידות**, והוא שכבר הועילתנו התורה תועלת נפלאה במה שסיפרה מהציווי שצָוָה נח בעשיית התיבה בזה האופן השלם בדרך שישלם בה השמירה, ובהכנסת המזונות בה שיספיקו לו בהיותו בתיבה; והוא, שגם האיש הצדיק אשר הוא מושגח מה' יתעלה, אין ראוי שיתרשל מפני זה מהכנת הטרף לביתו ומהתנהג במנהג הטוב אשר ישלם בו בריאות הגוף, מפני בטחו בה' יתעלה שימציא לו מזונו ובריאותו; וכל שכן ששאר האנשים אין ראוי שיתרשלו בזה. אמרו רבותינו ז"ל: 'למען יברכך ה' אלהיך' – יכול בטל, תלמוד לומר 'בכל אשר תעשה'.

מדרש תנחומא ויצא יג

שלא יאמר אדם, אכל ואשתה ואראה בטוב ולא אטרים עצמי ומו השמים ירחמו. לך נאמר: ומעשה ידיו ברכת (איוב א, י), צריה לאדם לעמל ולעשות בשתי ידיו, והקדוש ברוך הוא שולח את ברכתו.